

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Menneskeretsenheden
Sagsnr.: 2004-792-0838
Dok.: DBO21385

Besvarelse af spørgsmål nr. 159 af 9. februar 2004 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del – bilag 471).

Spørgsmål nr. 159:

”Ministeren bedes redegøre for, efter hvilken procedure danske kandidater til dommerembeder ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og De Europæiske Fællesskabers Domstol udvælges, og hvordan disse procedurer adskiller sig fra proceduren ved besættelse af nationale dommerembeder.”

Svar:

1. For så vidt angår proceduren ved besættelse af danske dommerembeder fremgår det af retsplejelovens § 42, stk. 1, at faste dommere ved rigets almindelige domstole beskikkes af kongen.

I 1998 blev der gennemført en reform af domstolenes forhold, hvorved Dommerudnævnelsesrådet blev oprettet, og det blev lovfæstet, hvilke hensyn der skal lægges til grund ved udnævnelse af dommere. Udnævnelse finder sted efter offentligt opslag.

Det fremgår af retsplejelovens § 43, at besættelsen af dommerstillinger skal ske ud fra en samlet vurdering af ansøgernes kvalifikationer til den pågældende stilling, og der skal herved lægges afgørende vægt på ansøgernes juridiske og personlige kvalifikationer. Bredden i ansøgernes juridiske erfaringsgrundlag skal også tillægges vægt, ligesom det skal indgå i vurderingen, at der ved domstolene bør være dommere med forskellig juridisk erhvervsbaggrund.

I henhold til retsplejelovens § 43 a skal der oprettes et dommerudnævnelsesråd, som afgiver indstilling til justitsministeren om besættelse af alle faste dommerstillinger med undtagelse af

Kontor: Menneskeretsenheden
Sagsnr.: 2004-792-0838
Dok.: DBO21386
+ bilag

stillingen som præsident for Højesteret. Rådet afgiver endvidere indstillinger vedrørende visse midlertidige dommerstillinger (uddannelseskonstitutioner, korttidskonstitutioner for advokater og puljedommerstillinger).

Dommerudnævnelsesrådet består af 6 medlemmer, en højesteretsdommer (formand), en landsdommer, en byretsdommer, en advokat og to repræsentanter for offentligheden, der beskikkes efter de i retsplejelovens § 43 b nærmere fastsatte regler.

Rådets indstillinger skal være begrundede, og der kan kun indstilles én ansøger til en ledig stilling. Rådets indstillinger afgives til justitsministeren, der herefter sender en forestilling til dronningen, hvis der er tale om en fast dommerstilling. Faste dommere udnævnes af dronningen, mens konstitution meddeles af justitsministeren.

2. Det følger af artikel 20 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol skal bestå af et antal dommere, der svarer til antallet af medlemsstater. Efter artikel 21, stk. 1, skal dommerne nyde den højeste moralske anseelse og må ”enten besidde de kvalifikationer, der kræves for udnævnelse til høje juridiske embeder, eller være retskyndige af anerkendt sagkundskab.”

Hver medlemsstats dommer vælges af Den parlamentariske Forsamling ved flertal på grundlag af en liste over tre kandidater, der er opstillet af medlemsstaten, jf. artikel 22, stk. 1.

Den nævnte liste udarbejdes af regeringen.

Den danske dommer udnævnes således hverken af dronningen eller af regeringen, men af Den parlamentariske Forsamling, som ved flertal vælger en af de tre danske kandidater.

3. Det følger af EF-Traktatens artikel 221, at EF-Domstolen består af en dommer fra hver medlemsstat. Til dommere ved EF-Domstolen vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig,

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Telefon: 33 92 33 40
Telefax: 33 93 35 10

E-post: jm@jm.dk
Internet: <http://www.jm.dk>

Justitsministeriet
Lovafdelingen

og som i deres hjemland opfylder betingelserne for at indtage de højeste dommerembeder, eller som er jurister, hvis faglige kvalifikationer er almindeligt anerkendt. De udnævnes af medlemsstaternes regeringer efter fælles overenskomst for et tidsrum af seks år, jf. EF-Traktatens artikel 223.

Retten i Første Instans består af mindst en dommer fra hver medlemsstat, og til medlemmer af Retten i Første Instans vælges personer, hvis uafhængighed er uomtvistelig, og som har de nødvendige kvalifikationer til at varetage høje retslige funktioner. Efter EF-Traktatens artikel 224 udnævnes dommerne af medlemsstaternes regeringer efter fælles overenskomst, dvs. ved en folkeretlig aftale mellem medlemsstaterne, for et tidsrum af seks år.

Den danske kandidat indstilles af regeringen.

Den danske dommer ved henholdsvis EF-Domstolen og Retten i Første Instans udnævnes således hverken af dronningen eller af regeringen og heller ikke af Rådet, men af medlemsstaternes regeringer efter en fælles overenskomst, dvs. ved en folkeretlig aftale mellem medlemsstaterne.

/

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Telefon: 33 92 33 40
Telefax: 33 93 35 10

E-post: jm@jm.dk
Internet: <http://www.jm.dk>